

СИЛАБУС
з курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекцій, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Бабан Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/baban-tetjana-oleksandrivna>).

Опис курсу

Прериквізити – базові знання з дисциплін Економічна теорія, Мікро- та макроекономіка, Економіка підприємства, Фінанси, Міжнародні економічні відносини.

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: Глобальна економіка, Державне регулювання економіки, Міжнародна інтеграція.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення існуючих напрацювань у сфері ЗЕД а також сучасних тенденцій розвитку вітчизняної економіки. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має розуміти сучасні тенденції та закономірності розвитку зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств, їх сутність та види, методи та наслідки державного регулювання ЗЕД. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти основи здійснення зовнішньоекономічних операцій та укладання зовнішньоекономічних контрактів, вміти приймати обґрунтовані рішення у сфері ЗЕД.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні види зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання;
- основні форми міжнародних економічних відносин, найважливіші тенденції та перспективи їх розвитку, функціональні взаємозв'язки у зовнішньоекономічній діяльності;
- характеристику світових ринків та особливостей ціноутворення на світовому ринку;
- основні методи торгівлі різноманітними товарами та послугами на світовому ринку та методи державного регулювання ЗЕД;
- порядок підготування, укладання та виконання контрактів у сфері ЗЕД;
- особливості участі України в інтеграційних процесах щодо агропромислового виробництва та можливості вирішення сучасних проблем вітчизняних товаровиробників.

уміти:

- використовувати набуті знання у практиці здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств щодо застосування емпіричних та статистичних даних, інформаційної бази даних для аналізу стану світового економічного середовища з метою вибору стратегії виходу на зовнішні ринки;
- здійснити підготовку, оформити зовнішньоекономічний контракт щодо купівлі-продажу товарів (надання послуг);
- аналізувати методи торгівлі товарами та послугами з метою визначення найбільш оптимальних для товаровиробників у сфері ЗЕД;
- визначати доцільність застосування адміністративних та економічних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів окремих країн;
- здійснювати економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета курсу – отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

Предметом курсу «Зовнішньоекономічна діяльність» є обґрунтування механізму організації, регулювання, планування та ефективного управління процесом здійснення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняними підприємствами.

Завдання курсу – формування розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та виконання угод; проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів організації та здійснення зовнішньоекономічної діяльності, а також формування здатностей:

- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
- Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими категоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері зовнішньоекономічних відносин з урахуванням їх основних форм, вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих форм ЗЕД з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти їх регулювання.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та особливості ЗЕД підприємства

Лекції:

- Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 2. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.
- Тема 3. Система управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні.
- Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 6. Нетарифне регулювання ЗЕД.

Практичні заняття:

- Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності. Вибір форми виходу підприємств на зовнішні ринки.
- Тема 2. Система управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні.
- Тема 3. Оцінка впливу митно-тарифного регулювання на ефективність ЗЕД.
- Тема 4. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 5. Ефективність нетарифного регулювання ЗЕД.

Змістовий модуль 2. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Лекції:

- Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
- Тема 8. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.
- Тема 9. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.
- Тема 10. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Тема 11. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.

Тема 12. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.

Практичні заняття:

Тема 6. Аналіз наслідків валютного регулювання ЗЕД в Україні. Операції з валютою.

Тема 7. Особливості організації торговельно-посередницької діяльності у ЗЕД.

Тема 8. Підготовка та оформлення зовнішньоекономічного контракту.

Тема 9. Економічний аналіз ЗЕД підприємства.

Тема 10. Ризики у ЗЕД та шляхи їх мінімізації. Страхування ризиків у ЗЕД.

Тема 11. Особливості ЗЕД підприємств на території вільних економічних зон.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, залік – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>